

τὴν νύκτα κρατῶντας, κατ' ἀπ' τὴ μασχάλῃ του, ἕνα μπουκάλι βότκα καὶ διάφορα ψούνια. Στὸ διαβατήριό του διαλαμβάνει, πῶς εἶνε γυιὸς γραμματέως τῆς Νομαρχίας κι' ἡ ἄγνωστη εἶνε γυναῖκα του. . . .

Σάν πέρασε κι' ἡ τρίτη ἀγρυπνὴ νύκτα τῆς ἔστειλα τὸ ἐπισκεπτήριό μου. Σήμερα τὴν εἶδα, ἀφοῦ διάβατε τὴν ἐφημερίδα νὰ δώσῃ μιὰ γροθιά στὸ τραπέζάκι της. "ὦ, σεῖς Καραβέλωβ, Μουτζούρωβ, Σαλισβουρή, ὑπάλληλοι τοῦ τραῦ, βιομήχανοι, καὶ λοιποί! Γιατὶ νὰ μὴν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς ἐκδικηθῶ γιὰ ὅλα τὰ ἡθικὰ βάσανα ποὺ τῆς προξενεῖτε! . . .

Σήμερα (10 Σεπτεμβρίου) ὁ ἄνδρας τῆς με κατακύλισε ἀπὸ τὴ σκάλα. Πρὸς χάριν τῆς εἰμ' ἔτοιμος γιὰ κάθε θυσία! . . . Ἀναβάλλω γι' αὔριο τὴν ὀριστικὴν ἐξομολόγησιν.

11 Σεπτεμβρίου. Τὴ βρῆκα νὰ κλαίῃ. Βιαστικὰ διέτρεξε δυὸ-τρεῖς ἐφημερίδες κι' ἔπεσε ἀναίσθητη στὸ κἀθισμα.

— Ἀγάπῃ μου, τῆς εἶπα φιλώντας τὸ χέρι της.

Τὶ σᾶς ταράζει; Ἐμπιστευθῆτε σὲ μένα τὴ θλίψι σας καὶ πιστέψετε πῶς ἐγὼ θὰ μπορέσω νὰ ἐκτιμῶσιν τὴν ἐμπιστοσύνη σας! Πῆτέ μου λοιπόν, γιατί κλαῖτε σήμερα;

— Πῶς νὰ μὴ κλάψω; μοῦ ἀπαντᾷ μεσ' ἀπ' τὰ δάκρυά της. Βάλτε με τὸ νοῦ σας τὴ θέσι μου! Σήμερα πρέπει νὰ πληρώσουμε τὸ νοῖκι κι' ὅμως ὁ ἄνδρας μου ὁ χαμένος ἔδωσε στὲς ἐφημερίδες μὴνάχα 80 σειρές! Μπορεῖ κανεὶς νὰ ζῇ ἔτσι; Χθὲς ἔγραψε γιὰ 11 ρούβλια καὶ 40 καπίκια σωστά, ἐνῶ σήμερα μόλις γιὰ τρία ρούβλια. Δὲν εἶμαι λοιπόν δυστυχής; "Ὁχι, καὶ στὴν πειὸ μεγάλη ἔχθρα μου δὲν θὰ εὐχηθῶ ποτὲ νὰ γίνῃ γυναῖκα ῥέπορτερ. Εἶνε τιποτένιος! Ἐλεεινός! Ἀντὶ νὰ δουλέψῃ, χασμερῶ στοῦ Σαβροσένκοβ! Μὰ στάσου! Θὰ μοῦ ἐλθῇς, καλότηχέ μου, τὸ βράδυ; . . .

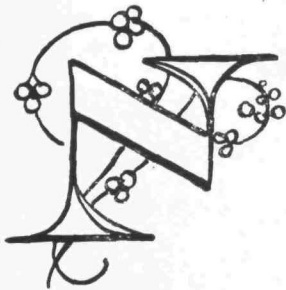
«ὦ, γυναῖκες, γυναῖκες!» Εἶπεν ὁ Σαῖξπηρ καὶ τώρα κι' ἐγὼ νοιώθω τὴ κατάστασι τῆς ψυχῆς του, ὅταν ἀπ' τὰ χεῖλῃ του ἔξφυγεν αὐτὴ ἡ ἐπιφώνησις.

(Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ)

ΦΥΛΛΙΣ

ΝΕΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Η ΠΟΜΠΗ Τῆ Α

ΕΑΙ ἀνασκαφαὶ γίνονται ἀπὸ τινος εἰς τὴν δυτικὴν Πομπήϊαν πρὸς τὴν ὁδὸν Νόλα παρὰ τὴν ὁμόνυμον πύλην, ἔχουσιν τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἐν ἄλλῃ

παρὰ τὴν ὁδὸν, ἥτις εἶνε μία ἐκ τῶν καλλιτέρων τῆς ἐνταφιασθείσης ὑπὸ τῆς λάβας τοῦ Βεζουβίου πόλεως.

Ἡ καλουμένη οἰκία τοῦ κόμητος τοῦ Τουρίνου τῆς ὁποίας ἡ ὑπὸ τοῦ πριγκηπος ἐπίσκεψις ἐγένετο αἰτία τῶν ἀνασκαφῶν, ἐξετάφη ὁλόκληρος μετὰ τοῦ μεγάλου προφυλαίου της καὶ ἀπεράντου περιστυλίου, εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ἀνευρέθη ἀλλόκοτος κρήνη μετὰ πλείστων κρουνῶν καὶ καθίσματα πλήρη ἐπιγραφῶν, αἵτινες ἐπέτρεψαν νὰ εὐρεθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καταστροφῆς ἰδιοκτῆτου τῆς οἰκίας Ὁμπέλλιο Φίρμο, ὅστις ἦτο ἐξέχουσα προσωπικότης τῆς καταστραφείσης πόλεως.

Εἶνε ἄρα γε αὐτὸς ἐν ἐκ τῶν πτωμάτων τὰ ὁποία εὐρέθησαν ἐνταφιασμένα ὑπὸ τὰ ἐρείπια, καὶ ἡ οἰκογένειά του εἶνε ἄρα γε τὰ πτώματα τῆς οἰκογενείας, ἥτις ἐνεταφιάσθη καθ' ἑνὴν ἐπεξήτει νὰ διαφύγῃ τὴν καταστροφὴν ἐν τῇ ὁδῷ; Ἀφοῦ εἰς μίαν τῶν θυρῶν τῆς οἰκίας ἀνευρέθησαν ἑξ πτώματα, φαίνεται ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη εἶνε ἡ τοῦ Ὁμπέλλιο Φίρμο.

Συγκλητικωτάτῃ εἶνε ἡ σκηνή, τὴν ὁποίαν

παρουσιάζουσιν ἀπολιθωθέντα τὰ πτώματα ταῦτα, ἅτινα διαιροῦνται εἰς δύο ὁμάδας. Ἀφ' ἐνὸς φεύγουσα ὁμὰς ἀποτελουμένη ὑπὸ δύο παιδίων ἐχόντων τὰς κεφαλὰς τὴν μίαν πλησίον τῆς ἄλλης ὥς νὰ ἐφιλοῦντο καὶ οἱ γονεῖς των συμβαδίζουσι κρατούμενοι ἀπὸ τὴν χεῖρα. Ἀφ' ἑτέρου δύο ἄλλα πρόσωπα τοῦ οἴκου εὐρισκόμενα εἰς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν τῆς οἰκίας, φαίνονται ὑφιστάμενα τὴν ὁδύνῃ τῆς καταστροφῆς.

Τὸ ὠραιότερον ὅμως τῶν ἀνασκαφῶν τούτων εἶνε ἀναμφιβόλως ἡ νέα ὁδός, ἥτις ἀνεκαλύφθη καὶ ἥτις θὰ ὀδηγήσῃ ἀπὸ τὰς παλαιὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὸ ἀμφιθέατρον.

★

Ἡ ἀνασκαπτομένη «ὁδὸς τῆς Ἀφθονίας» καταλήγει εἰς ὑψωμα ὅπου ὑπάρχει βωμὸς τῶν 13 θεῶν.

Καταβάλλεται ἤδη προσπάθεια ὅπως πᾶν ὅ,τι ἡ σκαπάνη φέρῃ εἰς φῶς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῇ παραμένει εἰς τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ἀρχικῶς κατεῖχε πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἤλθον εἰς φῶς εὐρήματα πολύτιμα. Ἐν ψηφιδωτὸν π. χ. διατηρεῖται ὁλόκληρον, ὅπως ἐπίσης διατηροῦνται καὶ οἱ κίονες τοῦ ἐξωτερικοῦ περιστυλίου ἀρχοντικῆς οἰκίας. Καὶ τοιχογραφίαι εὐρέθησαν, διατηρούμεναι ὥς διετηροῦντο πρὸ 19 αἰῶνων.

Πολλὰ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ καταστημάτων διατηροῦνται ἐτι μετὰ τὰς ὑπογραφὰς των, σώζονται δὲ καὶ αἱ ἐκατέρωθεν ἐπίσης τῶν ὁδῶν ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ὁ ἐπισκεπτόμενος σήμερον τὴν νεκρὰν πόλιν, θ' ἀναπαριστᾷ ἐνώπιόν του τὸν ἐκλιπόντα κόσμον ὥς ἐὰν ἦτο

ἀκόμη ζωντανός, ὥς ἂν ἔπαλλον οἱ παλμοὶ τῆς ζωῆς ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἀκίνησία τοῦ θανάτου καὶ ἡ νεκρική σιγή.

Εὐρέθησai μεταξύ ἄλλων πέντε σκελετοὶ σφίγγαται ἠνωμένοι εἰς τραγικὸν ἐναγκαλισμὸν.

Εἰς ἄλλην περίστασιν θὰ ἐχωρίζοντο καὶ θὰ μετεφέροντο ἕκαστος εἰς ἰδιαιτέραν αἴθουσαν τοῦ Μουσείου. Τώρα θὰ μένουν ἠνωμένοι ἐκεῖ ὅπου εὐρέθησαν μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι θὰ καλυφθοῦν μετὰ ὑάλινον σκέπασμα, τὸ ὁποῖον ὥς διαφανὲς τάφος, θὰ ἐπιτρέπη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους νὰ λαμβάνουν μίαν ἰδέαν τῶν ἀπεγνωσμένων προσπαθειῶν, τὰς ὁποίας κατέβαλλον οἱ κάτοικοι τῆς Πομπηίας διὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὴν μαίαν τοῦ πυρίνου ποταμοῦ, ὅστις εἶχεν ἐξορμήσει ἐκ τοῦ Βεζουβίου μαρινώδης.

Καὶ οὕτω νέος ὀνειρώδης κόσμος θὰ ἀναστηθῇ ὁλόκληρος.

Ἐγένετο δὲ καὶ μία ἀποκάλυψις ἐκ τινος ἐπιγραφῆς. Ὅτι ὑπῆρχον γυναῖκες ψηφισθηροῦσαι.

★

Εὐρέθησαν μεταξύ ἄλλων καὶ οἰκίαι μετὰ ἐξώστασις σωζομένων ἀκεραίους εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τοῦ εὐπατρίδου Φέρμο μετὰ τοὺς κίονάς του, τὰ ἀνάγλυφά του μετὰ τὰ ἀλαβάστρινά του τεχνουργήματα. Εἰς τὸ εὐρὺ ἐστιατόριον τοῦ εὐρέθη καὶ ἡ τέφρα ἀκόμη ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὑπεράνω δὲ τοῦ βωμοῦ προβάλλει μία ὠραία παράστασις τοῦ δωδεκαθέου.

Τὸ περιεργότερον ὅμως εἶνε ὅτι εἰς πύλιν ταφείσαν ὑπὸ τὴν λάβαν τῷ 79 π. Χ. εὐρέθη καὶ μπάρι, ἐξόχως νεωτεριστικὸν μάλιστα. Οὐδὲν λοιπὸν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἐγνώσθη δὲ καὶ ἡ ἱστορία του. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἦτο ἡ πενιχρὸν καπηλεῖον, ὅπου δὲν ἐπωλεῖτο ἡ μόνον ξανθὸς οἶνος τῶν παρὰ τὸν Βεζούβιον εὐφώρων ἀμπελών. Κατόπιν ὅμως τὸ ἡγόρασε μία ἑταιρία διαλάμψασα κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς καὶ τὸ ἡύρυνεν ἀγοράσασα καὶ τὸ παραπλευρὸς κατάστημα ὑποδημάτων. Ἡ ἑταιρία αὕτη, ἥτις ὠνομάζετο Σεμπρωνία, διωργάνου ἄλλοτε μυθώδους πολυτελείας ἑορτάς. Τριῆρεις ἀνθοστόλιστοι καὶ μετὰ ἐπιστεγάσματα ἐκ πορφύρας ἐδέχοντο εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως τοὺς ἐπιφανεῖς προσκεκλημένους τῆς, τοὺς ὁποίους ἐκλεκτοὶ μουσικοὶ καὶ αἰοδοὶ διεσκέδαζον.

Ἡ Σεμπρωνία ἠράσθη κατόπιν ἐμμανῶς Αἰγυπτιοῦ αὐλητοῦ καὶ ἔφυγε μετ' αὐτοῦ ὅπως ἡ Σιμαί μετὰ τὸν Ἀθίγγανον βιολιστὴν. Βραδύτερον ἐγνώρισεν Ἑλληνα, ἀριστοτέχνην περὶ τὴν μαγειρικὴν καὶ τὴν ζαχαροπλαστικὴν, τὸν ὁποῖον καὶ συνεζεύχθη. Ἐπανάκαμψεν εἰς Πομπηίαν καὶ χάρις εἰς τὴν τέχνην τοῦ συζύγου τῆς, διωργάνωσε τὸ ἀγορασθὲν καπηλεῖον εἰς κέντρον τοῦ συρμού, εἰς κέντρον ἀριστοκρατικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσύχναζεν ἡ χρυσὴ νεολαία.

Εἰς τὸ μπάρι τῆς Σεμπρωνίας, τὸ ὁποῖον διεκοσμήθη καὶ ἐξωραίσθη, τὸν λιτὸν οἶνον ἀντικατέστησε ποικιλία ποτῶν, τὰ ὁποῖα ὁ σύζυγός τῆς εἶχε τὴν τέχνην καὶ νὰ παγώνῃ κατὰ τὴν θερινὴν ἐποχὴν τὰ ποτὰ εὐρέθησαν εἰς παρατεταγμένα κρυστάλλινα σκεύη. Εὐρέθη εἰς τὰ ἐνδότερα καὶ λέβης μετὰ ὕδωρ καθαρώτατον—ὕδωρ

2,000 ἐτῶν—τοῦ ὁποῖου ἕκαστη σταγὼν θὰ ἔχη ἀξίαν ἀδάμαντος, λέγει Εὐρωπαϊκὸν φύλλον. Εἰς τὸ κατάστημα τῆς Σεμπρωνίας παρεσκευάζοντο οἱ ἐκλεκτοὶ μεζέδες καὶ ἐξαιρετὰ προϊόντα ζαχαροπλαστικῆς. Δὲν ἐλείπον δὲ καὶ τὰ στρείδια χωρὶς νὰ συζητοῦν τότε ἂν μεταδίδουν τὸ μικρόβιον τοῦ τυφού. Εἰς τὸ ἑκταφὲν κατάστημα εὐρέθη ἀκόμη καὶ τὸ ταμεῖον, ἐξ ἐλεφαντοστοῦ, μετὰ ἀργυρὰ ἐντὸς αὐτοῦ κερμάτια.

Τὴν παραμονὴν τῆς καταστροφῆς οἱ συνελθόντες εἰς τὸ κέντρον τοῦτο συνεζήτουν περὶ τῆς μεγάλης ἐκδρομῆς, ἣν ἐμελλον νὰ ἐπιχειρήσουν τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Σεμπρωνίας εἰς Ρώμην χάριν τῶν ἐγκαίνιων τοῦ κολοσσαίου ἀμφιθεάτρου τοῦ κτισθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ. Αἱ ἑορταὶ τῶν ἐγκαίνιων ἐμελλον νὰ διαρκέσουν ἐπὶ μῆνα, μεγάλη δὲ θηριομαχία ἤθελεν ἐκτυλιχθῆ. Ὁ κόλπος τῆς Νεαπόλεως ἀντήχει ἀπὸ τοὺς βρυχηθμούς τῶν θηρίων τὰ ὁποῖα εἶχον μεταφέρῃ διάφορα σκάφη διὰ τὴν αἰωνίαν πόλιν.

Ἡ νεολαία τῆς Πομπηίας ἀνέμενε ἀνυπομόνως τὴν ἐπιούσαν διὰ τὴν ἐκκίνησιν τῆς ἐκδρομῆς. Ἀλλὰ ὅμως βουλαὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλα Βεζούβιος κενεῖ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀρχαιοτήτων ἀνεκαλύφθησαν ἤδη διὰ τῶν ἀνασκαφῶν δώδεκα θεότητες τοῦ Ὀλύμπου καὶ πλείστα ἄλλα ἀντικείμενα ἀξία τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἀρχαιολόγων.

Τὰς ἀνασκαφὰς ἐνεργεῖ ὁ Ἰταλὸς καθηγητὴς κ. Σπινάντζτολα. Ἡ ἐργασία του εἶνε σπουδαιότητα, δεδομένου ὅτι τὰ δύο πέμπτα τῆς πόλεως εἶνε τεθαμμένα.

ΣΚΑΡΑΒΑΙΟΙ

Λ Ε.—

I

Μὲ τὴν ἀτλαζωτῇ, γαλάζια σου κορδέλλα στὰ μαλλιά,
Σὲ εἶδα σὺν ἡρθεσ πεταχτή, γεμάτῃ περιφάνια,
Καὶ σοῦπα ποθοσφίγοντας τρελλὰ στὴν ἀγκαλιά,
Οἱ οὐρανοὶ κατέβηκαν ἕως Σέ, ἡ Σὺ ἀνέβης ὡς τὰ οὐ-
[ράνια;

II

Μπρὸς τὸν καθρέφτη Σου ἤρουναι κι' ἔφτιανες τὰ μαλ-
[λιά Σου,
Καὶ γὼ κοντὰ σου ἐπέρασα, δίχως καμμιὰ ὑποψία
Μὰ Σὺ ποῦ μέσ' ἀπ' τὸ γυαλὶ μ' εἶδες σὺν ὀπτασία,
Ἐσκινυες καὶ μ' ἀπὶθωσες τὰ πειὸ τρελλὰ φιλιὰ Σου...

III

Σὺν ἐννοιωσες πῶς θαμβικά, ὠραία μου, Σὲ κυτιοῦσα,
Ἐσκέφθηκες τὴ θέσι σου μπροστά μου νὰ κρατήσης
Κι' ἐπέρασες — τί σοβαρὴ καὶ χαμηλοθωροῦσα! —
Κι' ὅμως δὲν τὸ κατώρθωσες πίσω νὰ μὴ γυρίσης...

ΙΟΥΛΙΟΣ ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ